

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БӨА-2023/40/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баян-Өлгий аймаг 2023 он	Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган Утас: 70422954 Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn Аудитын менежер: Х.Женисбек Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn Аудитор: Х.Еркебулан Утас: 92921881 Цахим хаяг:erkebulankh@ audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа .....
  - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал .....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
4. Аудитын тайлан.....
  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanolgi@audit.gov.mn

БУГАТ СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Б.ЖАНДАУЛЕТ ТАНАА

2023.02.24 № 267
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

2022 оны санхүүгийн тайлантай холбоотой онцлог асуудал байхгүй байна.

Аудитын гөл асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР М.ХУАНГАН

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>127,611,958.88</u>	<u>195,842,969.68</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	-	48,467,860.00
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	-	48,467,860.00
3121	Төгрөг	-	48,467,860.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	48,467,860.00
33	АВЛАГА	6,268,992.88	18,277,244.68
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	6,268,992.88	8,406,504.68
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	9,870,740.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	121,342,966.00	129,097,865.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	512,499.00	648,498.00
354	Хангамжийн материал	120,830,467.00	128,449,367.00
35420	Аж ахуйн материал	102,718,941.00	102,718,941.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	101,200.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	201,160.00	78,960.00
35450	Барилгын засварын материал	-	2,150,500.00
35460	Хүнсний материал	5,339,766.00	9,334,266.00
35470	Бусад хангамжийн материал	12,570,600.00	14,065,500.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,333,256,079.62</u>	<u>1,387,833,450.80</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,333,256,079.62	1,387,833,450.80
392	Биет хөрөнгө	1,293,256,079.62	1,347,833,450.80
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,330,960,173.55	1,386,654,320.55
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(173,993,303.64)	(236,079,166.08)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	117,286,855.00	196,405,891.40
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(72,522,465.00)	(81,755,971.66)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	115,384,714.71	123,785,914.71
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(60,816,249.92)	(76,383,893.00)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,800,000.00	11,800,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,000,000.08)	(6,000,000.12)
39217	Ном	29,156,355.00	29,406,355.00
393	Биет бус хөрөнгө	40,000,000.00	40,000,000.00
39301	Програм хангамж	550,000.00	550,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,000.00)	(550,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	40,000,000.00	40,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,460,868,038.50</u>	<u>1,583,676,420.48</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>2,585,530.04</u>	<u>9,870,740.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,585,530.04	9,870,740.00
413	Өглөг	2,585,530.04	9,870,740.00
4136	Бусад өглөг	2,585,530.04	9,870,740.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	9,870,740.00
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	2,585,530.04	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,458,282,508.46</u>	<u>1,573,805,680.48</u>

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,458,282,508.46	1,573,805,680.48
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	476,976,577.00	476,976,577.00
51101	Өмч: - төрийн	476,976,577.00	476,976,577.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(22,127,405.59)	93,395,766.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(21,092,093.10)	(22,127,405.59)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(1,035,312.49)	115,523,172.02
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,003,433,337.05	1,003,433,337.05
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,460,868,038.50</u>	<u>1,583,676,420.48</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,304,713,348.00	1,673,841,059.74
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	82,858,741.00	41,472,136.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	82,858,741.00	41,472,136.40
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	82,858,741.00	41,472,136.40
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	82,858,741.00	41,472,136.40
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,221,854,607.00	1,632,368,923.34
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,126,997,400.00	1,418,743,047.00
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	-	55,694,147.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,126,997,400.00	1,363,048,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,993,207.00	1,570,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,993,207.00	1,570,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	89,864,000.00	212,055,876.34
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	89,864,000.00	212,055,876.34
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,305,748,660.49	1,558,317,887.72
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,305,748,660.49	1,558,317,887.72
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,285,174,600.39	1,519,914,035.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	824,569,047.49	937,564,916.04
210101	Үндсэн цалин	821,279,047.49	855,524,797.88
210102	Нэмэгдэл	-	82,040,118.16
210104	Урамшуулал	3,290,000.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	235,270,633.54	253,112,506.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	235,270,633.54	253,112,506.12
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	82,944,080.00	136,984,638.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,341,800.00	4,531,478.34
210302	Түлш, халаалт	75,102,280.00	132,205,160.00
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	248,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,693,357.00	551,221.66
210401	Бичиг хэрэг	1,059,907.00	551,221.66

210402	Тээвэр, шатахуун	791,607.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	957,593.00	-
210404	Ном, хэвлэл	311,250.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	410,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,163,000.00	-
2105	Нормативт зардал	38,303,181.00	66,669,140.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	289,900.00	-
210502	Хоол, хүнс	36,706,181.00	66,669,140.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,307,100.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	-
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	276,700.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	276,700.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,945,900.00	4,141,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,345,900.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	4,141,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	95,171,701.36	120,890,513.22
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	21,817,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,770,400.00	10,185,901.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	84,401,301.36	88,887,012.22
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,574,060.10	38,403,852.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,824,600.00	38,309,460.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,824,600.00	29,521,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	8,787,960.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	749,460.10	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	749,460.10	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	94,392.34
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	94,392.34
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>(1,035,312.49)</u>	<u>115,523,172.02</u>
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(1,035,312.49)</u>	<u>115,523,172.02</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1,221,854,607.00</u>	<u>1,576,674,776.34</u>

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,221,854,607.00	1,576,674,776.34
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,126,997,400.00	1,363,048,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,126,997,400.00	1,363,048,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	4,993,207.00	1,570,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,993,207.00	1,570,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	89,864,000.00	212,055,876.34
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	89,864,000.00	212,055,876.34
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,218,054,607.00</u>	<u>1,481,908,816.34</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,218,054,607.00	1,481,908,816.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,197,480,546.90	1,436,803,024.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	928,864,899.90	1,063,300,624.00
210101	Үндсэн цалин	833,905,299.90	801,159,051.00
210102	Нэмэгдэл	00.00	215,756,967.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	00.00
210104	Урамшуулал	55,148,729.23	46,384,606.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	39,810,870.77	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	125,396,700.00	130,123,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	88,242,100.00	87,986,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,288,700.00	10,556,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,430,900.00	8,404,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,857,700.00	2,106,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,577,300.00	21,068,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	88,864,000.00	138,832,260.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,950,000.00	3,450,000.00
210302	Түлш, халаалт	85,414,000.00	134,382,260.00
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	1,000,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	4,775,407.00	1,570,000.00
210401	Бичиг хэрэг	1,025,307.00	1,570,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	791,607.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,039,593.00	
210404	Ном, хэвлэл	345,900.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	410,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,163,000.00	
2105	Нормативт зардал	37,793,540.00	64,415,540.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	289,900.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	35,653,140.00	64,415,540.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,850,500.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	600,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	600,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	276,700.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	276,700.00	00.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,945,900.00	4,141,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,345,900.00	00.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	600,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	4,141,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,563,400.00	33,820,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	23,160,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,563,400.00	10,659,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,574,060.10	45,105,792.34
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,824,600.00	45,011,400.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	19,824,600.00	35,247,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	9,764,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	749,460.10	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	749,460.10	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	94,392.34
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	94,392.34
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>3,800,000.00</u>	<u>94,765,960.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	3,800,000.00	46,298,100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,800,000.00	46,298,100.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,800,000.00	46,298,100.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,800,000.00	46,298,100.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(3,800,000.00)</u>	<u>(46,298,100.00)</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	≡	≡
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	48,467,860.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		48,467,860.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн рын оруулсан капитал	Дахин элгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын оролцооний нийт дүн
C01	2021 оны 1-р н 1-нээрх үлдэгдэл	436,976,577.00	501,501,965.00	2,353,223.52		940,831,765.52
C02	Нягтлан бодох гэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
C03	Дахин хийлсэн үлдэгдэл	436,976,577.00	501,501,965.00	2,353,223.52	0.00	940,831,765.52
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин элгээний өсөлт					0.00

C05	Үндсэн эрөнгийн дахин элгээний бууралт					0.00
C06	Орлогын тайланд эхэн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			391,706,535.25		391,706,535.25
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	476,976,577.00	1,003,433,337.05	-22,127,405.59	0.00	1,458,282,508.46
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрс үлдэгдэл	476,976,577.00	1,003,433,337.05	-22,127,405.59	0.00	1,458,282,508.46
D02	Нягтлан бодох ажлын гэгэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
D03	Дахин хийлсэн үлдэгдэл	476,976,577.00	1,003,433,337.05	-22,127,405.59	0.00	1,458,282,508.46
D04	Үндсэн эрөнгийн дахин элгээний өсөлт, бууралт					0.00
D05	Үндсэн эрөнгийн өсөлт, бууралт					0.00
D06	Орлогын тайланд эхэн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
D07	Гадаад валютын зүүлэлтийн зөрүү					0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			115,523,172.02		115,523,172.02
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрс үлдэгдэл	476,976,577.00	1,003,433,337.05	93,395,766.43	0.00	1,573,805,680.48

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,585,647,600.00	1,526,636,916.34
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,585,647,600.00	1,526,636,916.34
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,531,831,100.00	1,481,625,516.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,064,067,100.00	1,063,395,016.34
210101	Үндсэн цалин	848,832,400.00	801,253,443.34
210102	Нэмэгдэл	173,317,200.00	215,756,967.00
210104	Урамшуулал	41,917,500.00	46,384,606.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	130,123,400.00	130,123,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	87,986,600.00	87,986,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,534,200.00	10,556,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,427,300.00	8,404,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,106,900.00	2,106,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,068,400.00	21,068,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	148,703,000.00	138,832,260.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,450,000.00	3,450,000.00

210302	Түлш, халаалт	144,253,000.00	134,382,260.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,000,000.00	1,000,000.00
2105	Нормативт зардал	98,894,500.00	64,415,540.00
210502	Хоол, хүнс	98,894,500.00	64,415,540.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	600,000.00	600,000.00
210604	Урсгал засвар	600,000.00	600,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,511,100.00	7,511,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,511,100.00	7,511,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	81,932,000.00	76,748,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,665,300.00	65,481,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,266,700.00	11,266,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	53,816,500.00	45,011,400.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	53,816,500.00	45,011,400.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	44,052,100.00	35,247,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,764,400.00	9,764,400.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,585,647,600.00	1,575,104,776.34
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,363,048,900.00	1,363,048,900.00
131007	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,363,048,900.00	1,363,048,900.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	222,598,700.00	212,055,876.34
132001	Орон нутгийн төсвөөс	222,598,700.00	212,055,876.34
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		48,467,860.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	86.00	78.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	42.00	49.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	43.00	27.00
620004	Гэрээт ажилтан		01.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	452.00	452.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	452.00	452.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	452.00	452.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	86.0	78.0
650004	СЭБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	45.00	45.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	1.00	
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	1.00	
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	38.00	32.00
650010	Гэрээт ажилтан	1.00	1.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	4,993,207.00	1,570,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,993,207.00	1,570,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,993,207.00	1,570,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		1,570,000.00
210401	Бичиг хэрэг	283,207.00	1,570,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	410,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,300,000.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,300,000	-
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		1,570,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		1,570,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,993,207.00	1,570,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Байгууллагын үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилтын талаар

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн эрхэм зорилго нь “Багш бүр хичээл, сургалтын бэлтгэлийг чанартай ханган, багш, эцэг, эх, асран хамгаалагчийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, суралцагчийн хөгжил, төлөвшилд ахиц гаргах”

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн орчны талаар

Тус байгууллага нь үйл ажиллагаандаа дараах хууль журмыг ашигладаг байна. Үүнд:

- ❖ Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль
- ❖ Төсвийн тухай хууль
- ❖ Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- ❖ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль
- ❖ Сургуулийн өмнөх боловсролын тухай хууль
- ❖ Бага, дунд боловсролын тухай хууль
- ❖ Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай хууль
- ❖ Шилэн дансны тухай хууль
- ❖ Татварын тухай хууль
- ❖ Нийгмийн даатгалын тухай хууль гэх мэт

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна.

Улсын Их Хурлаас Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдрийн хуулиар оруулсан өөрчлөлтөөр боловсролын салбарын байгууллагууд улсын төсвөөс санхүүжиж, БСШУС-ын харьяа Боловсролын ерөнхий газарт санхүүгийн тайлангаа нэгтгэлд тушаадаг болсон байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах *шаардлагагүй* гэж үзлээ. Тус байгууллагад дотоод аудитын нэгж ажилладаггүй. Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас тайлант онд шалгалт хийгдээгүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийн талаар

Тус сургууль нь БСШУСайдын 2017 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн А/40 тоот тушаалаар баталсан "Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг"-гийг мөрдөж ажилласан байна

Сургуулийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 122.8 сая төгрөгөөр буюу 8.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө		48,467.8	48,467.8
Авлага	6,268.9	18,277.2	12,008.3
Бараа материал	121,342.9	129,097.9	7,755.0
Үндсэн хөрөнгө	1,333,256.0	1,387,833.4	54,577.4
Нийт хөрөнгө	1,460,868.0	1,583,676.4	122,808.4
Өр төлбөр	2,585.5	9,870.7	7,285.2

Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,458,282.5	1,573,805.7	115,523.2
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,460,868.0	1,583,676.4	122,808.4

Дээрх хүснэгтээс харахад мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өглөгийн дансанд материаллаг өөрчлөлт гарсан байна.

Тайлант оны эцэст мөнгөн хөрөнгө 48.5 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байгаа нь санхүүжилтийн үлдэгдэл байна. Авлага 12.0 сая төгрөгөөр нэмэгдэж 18.3 сая төгрөг болсон байна

Оны эхэнд бараа материалын данс 121.3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байсан ба төсвийн хөрөнгөөр нийт 266.9 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч 259.2 сая төгрөгийн бараа материалыг үйл ажиллагаандаа зарцуулж, оны эцэст 129.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Үндсэн хөрөнгийн данс оны эхэнд 1,645.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба төсвийн хөрөнгөөр 46.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авч, 97.1 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан байна.

Тайлант хугацааны эцэст өглөг 7.3 сая төгрөгөөр нэмэгдэж 9.8 сая төгрөг болсон байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 115.5 сая төгрөг болж өмнөх оны үлдэгдлээс 115.5 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн болон үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлттэй холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус сургуулийн 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1702.0 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, нийт зарлагыг 1702.0 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 116.4 сая төгрөгөөр хасаж, 1585.6 сая төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь ажилчдын орон тоо, хүүхдийн тоо, хүүхдийн хувьсах зардлаар төсөвлөсөнтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 1585.6 сая төгрөгөөр тодотгож баталсан байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 10 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1363.0 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 222.6 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1363.0 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 212.0 сая төгрөгийн санхүүжилт зарцуулсан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1526.6 сая төгрөг буюу 96.3 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 59.0 төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой. Хоолны зардлыг 34.5 сая төгрөгөөр хэмнэж, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 5.2 сая төгрөгөөр, үдийн цайн 8.8 сая төгрөгөөр, тогтмол зардлыг 9.8 сая төгрөгөөр дутуу зарцуулжээ.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80226-Байр ашиглалтын үйлчилгээ	3,004.5	3,004.5	-	100.0
2	80312-Сургууль семинар	1,502.0	1,502.0	-	100.0
3	81605-Эрүүл мэндийг дэмжих	3,455.1	3,455.1	-	100.0
4	81801-Үдийн цайны хөтөлбөр	44,052.1	43,518.0	534.1	98.9
5	81806-Дотуур байрны үйлчилгээ	133,794.8	91,044.9	42,749.1	68.4
6	81816-Хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчин	41,960.0	36,776.2	5,183.3	87.6
7	81823-Боловсролын байгууллагын багш	6,760.0	6,760.0	-	100.0
8	81834-Боловсролын стандарт сургалт	934,715.3	934,715.3	-	100.0
9	81835-Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	193,804.1	193,804.1	-	100.0
10	80112-Хэвийн үйл ажиллагаа	222,598.7	212,055.9	10,542.9	95.5
	Дүн	1,585,647.0	1,526,636.7	59,010.7	96.3

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Боловсролын газраас 1.5 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилт хүлээн авч хангамж, бараа материалын зардалд 1.5 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуульд 2022 онд төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан

толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Хуанган нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 06 тоот дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1221.8 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 18.3 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор цалин, хоол, бараа үйлчилгээний бусад зардал, төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, дэмжлэг зардлыг хэмнэлттэй зарцуулсан байна. Тухайлбал: цалингийн зардлаас 0.8 сая төгрөгийг, хоолны зардлаас 34.5 сая төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 5.2 сая төгрөг, төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, дэмжлэг зардлаас 8.8 сая төгрөгийг тус тус хэмнэж зарцуулсан байна.

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад алдаа зөрчил гараагүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант онд Шилэн дансны мэдээллээс шалгах программд орсон мэдээллүүдийн хэрэгжилтийг шалгахад хуулийн дагуу мэдээллээ хугацаанд нь бүрэн оруулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Бугат сумын Ерөнхий боловсролын сургуульд 2022 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар 391.3 сая төгрөгийн 2 заалттай албан шаардлага өгсөн. Зөрчлийг арилгаж зөвлөмж, албан шаардлагын биелэлтийг Бугат сумын Ерөнхий боловсролын 2022.09.27-ны №65 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/сая төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага	2	391.3	2	391.3	100
Зөвлөмж					
Нийт дүн	2	391.3	2	391.3	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах зүйл гараагүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогдоогүй.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил										
Дүн										
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил										
Дүн										
Нийт дүн										